

היום נלמד בעזרת ה':

שבת דף קנה

אסור לאדם ללכת בשבת יותר מאלפיים אמה ממקום שביתתו, ואם הוא הניח בסוף האלפיים אמה מזון שתי סעודות והתכוון לקנות שם שביתה, הוא יכול ללכת משם עוד אלפיים אמה, וזה נקרא 'עירוב תחומין'. על העירוב להיות מונח במקום שהוא יכול ליטלו משם בשבת.

נעץ יתד באילן, ותלה ביתד כלכלה (= סל רחב ד' טפחים) והניח את העירוב בתוך הכלכלה למעלה מעשרה טפחים, אין עירובו עירוב, משום שהעירוב מונח ברה"י (= בתוך הסל שרחב ד' וגבוה י') והוא לא יכול ליטלו משם בשבת. ואם הוא למטה מי' טפחים עירובו עירוב.

כלכלה דחוקה: שפיה צר, וכשהוא בא ליטול משם את העירוב הוא מכניס את ידו לתוכה בדוחק והוא מנענע את האילן, ואם היא לא תלויה ביתד נמצא שהוא משתמש באילן עצמו בשבת, ואסור.

דרגא דמדלא: סולם שעולים בו לסוכת שומרים, והסוכה עומדת על ארבעה עמודים וסמוכה לאילן. ואסור לו להשעין את ראש הסולם על האילן, לפי שהוא משתמש בצדדי האילן, אלא יניח אותו על היתד הנעוץ באילן שזהו צדדי צדדים. וכשהוא עולה בסולם לא יניח את רגלו על היתד הנעוץ באילן שזהו צדדי האילן, אלא יניח את רגלו על שליבות הסולם או על הקנים היוצאים מהעמודים המעמידים את הסוכה.

משנה: מתירים פקיעי עמיר (= אגודות של קש) לפני הבהמה שיהיה לה נוח לאוכלם, ומפספסין (= מפזרים) את הכיפין כדי שהיא תוכל להריח אותם ותרצה לאוכלם, אבל לא מפזרים את הזירין. לא מחתכים את השחת (= עשב של תבואה) ואת החרובים לפני בהמה דקה או גסה, משום שזו טרחה שלא לצורך. רבי יהודה מתיר לחתוך חרובים לבהמה דקה, לפי ששיניה דקות וקשה לאכול ללא חיתוך.

(המשך בדף הבא ↓)

(המשך מדף קודם ↑)

גמרא: פקיעין - שיבולים הקשורים בשני ראשי החבילה. **כיפין** - קשורים בשלש קשרים. **זירין** - ענפים לחים שנקצצו מעץ ארז, וכשהם לחים הם ראויים למאכל בהמה, אבל רוב האנשים מניחים אותם לשימוש לעצי הסקה.

לדעת רב הונא מותר לטרוח בדבר שהוא כבר אוכל של בהמה כדי להשביח אותו, אבל דבר שאינו ראוי למאכל בהמה אסור לתקנו בשבת ולעשות אותו לאוכל, לפי שהוא מוליד אוכל בשבת. ולדעת רב יהודה דבר שאינו ראוי למאכל בהמה מותר לתקנו בשבת ולעשות אותו לאוכל, אבל אסור לטרוח בדבר שהוא כבר אוכל של בהמה כדי להשביח אותו, לפי שזוהי טרחה שלא לצורך.

מחתיכים את הדלועים התלושים לפני הבהמה, ואת הנבלה לפני הכלבים. מדובר בנבלה קשה כגון בשר של פיל, ולכן מותר לדעת רב יהודה לחתוך לפני הבהמה, שאין זו טרחה שלא לצורך, או שמדובר שהוא משליך לפני גורי כלבים קטנים שקשה להם ללעוס ללא חיתוך, ומותר לדעת רב יהודה.

מפרכים תבן ואספסתא (= שחת) ומערבים אותם יחד, והבהמה אוכלת את התבן עם השחת. מדובר בתבן שהוא מסריח קצת, ובכך שהוא מערבו הוא עושה אותו ראוי למאכל, או שמדובר שהוא משליכו לפני חמורים קטנים שע"י החיתוך הם יכולים לאכול, ומותר לדעת רב יהודה.

משנה וגמרא: אין אובסים את הגמל (= תוחבים לו בגרונו ומאכילים אותו הרבה בעל כרחו), ולא דורסים (= כנ"ל אבל בכמות פחותה מהאבסה), לפי שזו טרחה יתירה, אבל מלעיטים אותו.

אין מאמירים את העגלים אבל מלעיטים אותם (= לדעת רב יהודה המראה היא נתינת האוכל בתוך בית הבליעה למקום שהבהמה לא יכולה להחזיר, והלעטה היא למקום שהיא יכולה להחזיר. ולדעת רב חסדא המראה והלעטה הם למקום שאינה יכולה להחזיר, אלא שהמראה בכלי והלעטה ביד). אבל מלעיטים ומהלקטים את התרנגולים.

(המשך בדף הבא ↓)

(המשך מדף קודם ↑)

מותר לתת מים למורסן (= קליפות של גרעיני חיטה, והם מאכל בהמה), אבל אסור ללוש.

אסור לתת מים לפני דבורים ולפני יונים שבשובך, לפי שאין מזונותיהם עליו שהרי הם יוצאים ואוכלים בשדה, או משום שמצוי להם מים באגם. אבל נותנים לפני אווזים ותרנגולים ולפני יוני הרדיסיות (= שם מקום), לפי שמזונותיהם עליו שהרי הם אוכלים בתוך הבית.

כמה תשהה אכילתו במעיו ויהיה טמא: כלב שאכל בשר של אדם מת, ומת הכלב בתוך הבית, אם הבשר שהה במעיו של הכלב פחות ג' ימים מעת לעת לפני שהכלב מת, הבית נטמא בטומאת אהל, לפי שהבשר עדיין לא התעכל במעיו של הכלב. ובעופות ודגים השיעור הוא כדי שתיפול הטומאה לאש ותישרף, כלומר שאם הבשר שהה במעיהם לפני שהם מתו כשיעור זה, הבית טהור לפי שהוא כבר התעכל.

אחד נותן את הקמח ואחד נותן את המים, לדעת רבי האחרון חייב, לפי שנתינת המים נחשבת ללישה. רבי יוסי בר יהודה סובר שאינו חייב עד שיגבל (= עד שילוש).